

Kood	Punktid
------	---------

XXVII AJALOO-OLÜMPIAAD

PÕHIKOOI VI KLASS

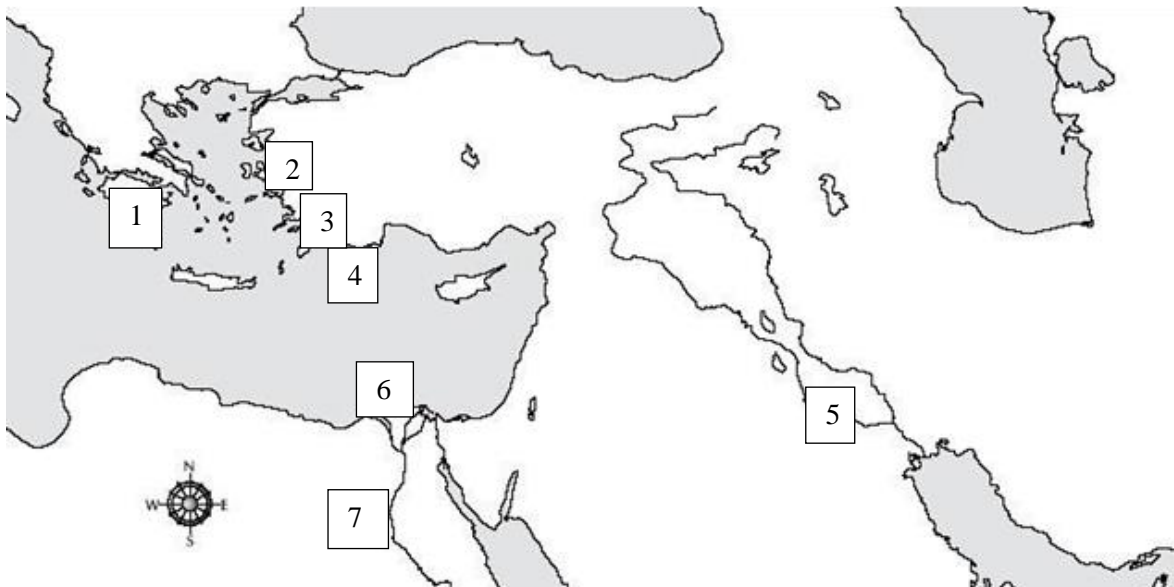
Eelvoor 8. veebruar 2020

VANAAJA SEITSE MAAILMAIMET

60 punkti

1. Vaata kaarti ja märgi kaardi all olevasse kasti iga numbriga juurde, milline seitsmest maailmimest kaardil numbriga märgitud kohas asub. Kõik õiged – 3p, 5-6 õiget – 2p,

3-4 õiget – 1p.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

2. Seitsme maailmaime asukohad paiknevad tänapäeval nelja erineva riigi territooriumil. Mis riigis on neid kõige rohkem? Loetle sealsed imed.

2p

Riigi nimi: .....

Selles riigis paikevad järgmised maailmaimed:

a) .....

b) .....

c) .....

3. Millist seitsmest maailmaimest on kirjeldatud?

4p

a) Esimene korrus oli tellistest tehtud ja marmoriga kaetud nelinurkne postament, teiseks korruseks oli 36 sambast ümbritsetud tempel, kolmandaks 24-astmeline püramiid, mille tipus asus skulptuur, mis kujutas neljahobuserakendit.

Vastus: .....

b) Esimene korrus oli umbes 70 m kõrgune ülevalt ahenev risttahukas, teine korrus oli kaheksanurkne ja 34 m kõrge, kolmas osa oli ümmargune ja selle kohal poleeritud graniitsammastele toetuv kooniline kuppel, selle tipus 7 m kõrgune pronkskuju.

Vastus: .....

c) Kõige all olid põletatud tellistest võlvkaared, mis toetusid kivisammastele, nende peal massiivsed kiviplaadid, kaetud pealt kõrkjakihi ja asfaldiga, seejärel kipsiga ühendatud telliskivid ja tinaplaadid.

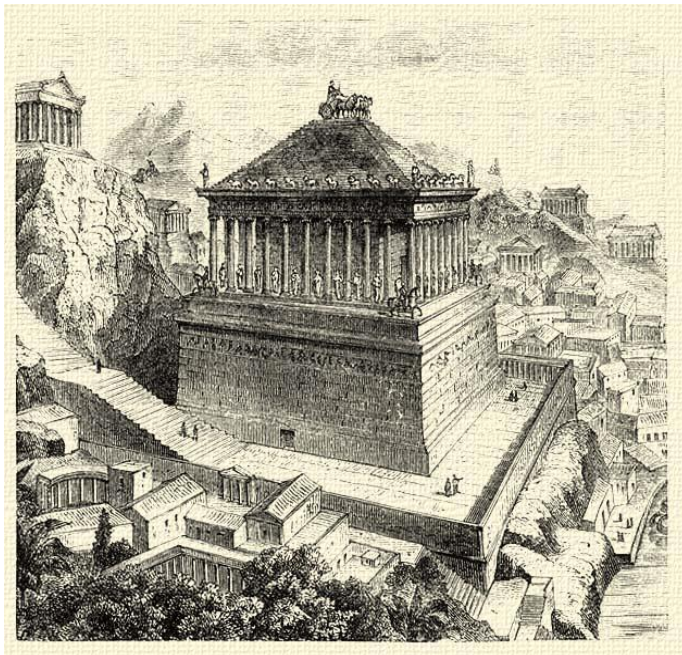
Vastus: .....

d) Ehitis oli umbes 105–110 m pikk ja 50–55 m lai, ümber hoone oli kahes reas 127 sammast kõrgusega 18 m, seest ja väljast oli hoone kaetud marmorplaatidega, katus oli esialgu saviplaatidest, hiljem asendati need marmorplaatidega.

Vastus: .....

4. Mida on pildil kujutatud?

1p

Vastus:.....

.....

.....

.....

5. Keda on kujutatud pildil A? Abiks vastajale: enamasti kujutati küsitut sellisena nagu pildil B.

1p

Vastus:.....

6. Maailmaimedeks arvatud rajatised sündisid ja hävisid erinevatel aegadel. Mis sajandisse jääb aeg, kui kõik seitse maailmaimet olid olemas?

1p

Sajand: .....

7. Vasta küsimustele teksti ja oma teadmiste põhjal.

3p

„Vastavalt ehituse kolmele staadiumile sisaldab püramiid kolme hauakambrit, kuna vaarao tahtis, et üks oleks teda alati ootamas. Esimene hauakamber raiuti kaljusse umbes 30 m allpool maapinda ... See on lõpetamata nagu teinegi, mis asub umbes 20 m kõrgusel püramiidi jalamilt ja täpselt tipu all. ... Kolmas hauakamber (mis asus 42,3 m kõrgusel) on lõpetatud ja sellest leiti hiigelsuur sarkofaag. Suurest pruunikashallist graniidipangast tahatud sarkofaag on laiem kui sissepääs hauakambrisse, seepärast tuli lõplik viimistlus teha kohapeal.“¹

a) Miks on Cheopsi püramiidis kolm hauakambrit?

.....
.....

b) Mis on sarkofaag?

.....
.....

c) Miks ehitati püramiidi sisse lisaks hauakambritele ka keeruline koridoride süsteem?

.....
.....
.....

---

¹ Kinggi, Jüri. 7 maailmaimet. Tallinn: Olion, 1996, lk 29.

8. Nimeta kreeka ajaloolane, kellelt pärinevad vanimad põhjalikud andmed Cheopsi püramiidi kohta.

1p

Vastus: .....

9. Vaarao nimi Cheops on kreekakeelne nimevariant, mis on levinud üle maailma. Mis oli tema egiptusepärase nimekuju?

1p

Vastus:.....

10. Millised kolm ehitist Babüloni linnas äratasid antiikaja inimestes imetlust?

3p

a).....

b).....

c).....

11. Miks olid Semiramise rippaiad erilised? Too välja üks asjaolu.

1p

Vastus:.....

.....

.....

12. Tunne ära õige vastus. Jooni alla õige vastus.

3p

1. Kes lasi rajada Semiramise rippaiad?

- a) kuninganna Semiramis b) kuningas Nebukadnetsar c) Aleksander Suur d) Dareios I

2. Kellele olid Semiramise rippaiad ehitatud?

- a) valitsejale endale b) valitseja naisele c) valitseja tütrele d) valitseja õele

3. Mis materjale kasutati rippaedade platvormide valmistamiseks ja veekindlaks muutmisel? Jooni alla vale vastus.

- a) kivi, tellised, b) kips, c) kõrkjad, d) asfalt, e) loomanahad, f) tina

13. Kes oli see saksa arheoloog, kes 20. sajandi algul oli väljakaevamistel Babülonis ja avastas ka oletatavad rippaedade varemed?

1p

Nimi: .....

14. Vasta järgmistele küsimustele.

7p

a) Kelle või mille (kaitse)jumalanna oli Artemis?

.....

b) Miks otsustati Artemise tempel Efesoses rajada sohu?

.....

c) Miks süütas efesoslane Herostratos 356. a eKr Artemise templi põlema?

.....

d) Kus oli legendi järgi jumalanna Artemis, kui tema tempel põlema süüdati?

.....

e) 333. a eKr avaldas Makedoonia Aleksander soovi võtta enda kanda kõik Artemise templi taastamise kulud tingimusel, et tema nimi templis kivisse saaks raiutud. Efesoslased oskasid selle pakkumise tagasi lükata valitsejat solvamata. **Kuidas nad seda tegid?**

.....

g) Nimeta kaks ülesannet, mis Artemise templil olid lisaks jumalanna teenimisele.

1. ....

2. ....

15. Vasta küsimusele oma teadmiste põhjal.

Philon kirjutab: „Zeusi taevane isa oli kahtlemata Kronos, aga Olümpia Zeusi isa oli Phedias.

Esimese lõi surematu loodus, teise ainsa inimese käed, kes suutis luua jumalaid.“ **Kes oli**

Phedias tegelikult?

1p

16. Vasta järgmistele küsimustele.

4p

a) Mis materjali kasutati Zeusi kuju riieteta kehapiinna katmiseks?

.....

b) Miks oli Zeusi kuju ees oliiviõliga täidetud bassein?

.....
.....

c) Milline jumal oli veel Zeusi kuju juures?

.....

d) Zeusi kujust Olümpias ei ole säilinud ei originaali ega usaldusväärse päritoluga koopiat. Mis esemeline ajalooallikas annab meile ettekujutuse kuju väljanägemisest?

.....

17. Vasta järgmistele küsimustele.

9p

a) Halikarnassose mausoleumi friisidel on skulptorid kujutanud kreeklaste võitlusseene nii kentauride kui amatsoonidega. **Kes olid kentaurid ja kes amatsoonid?** 2p

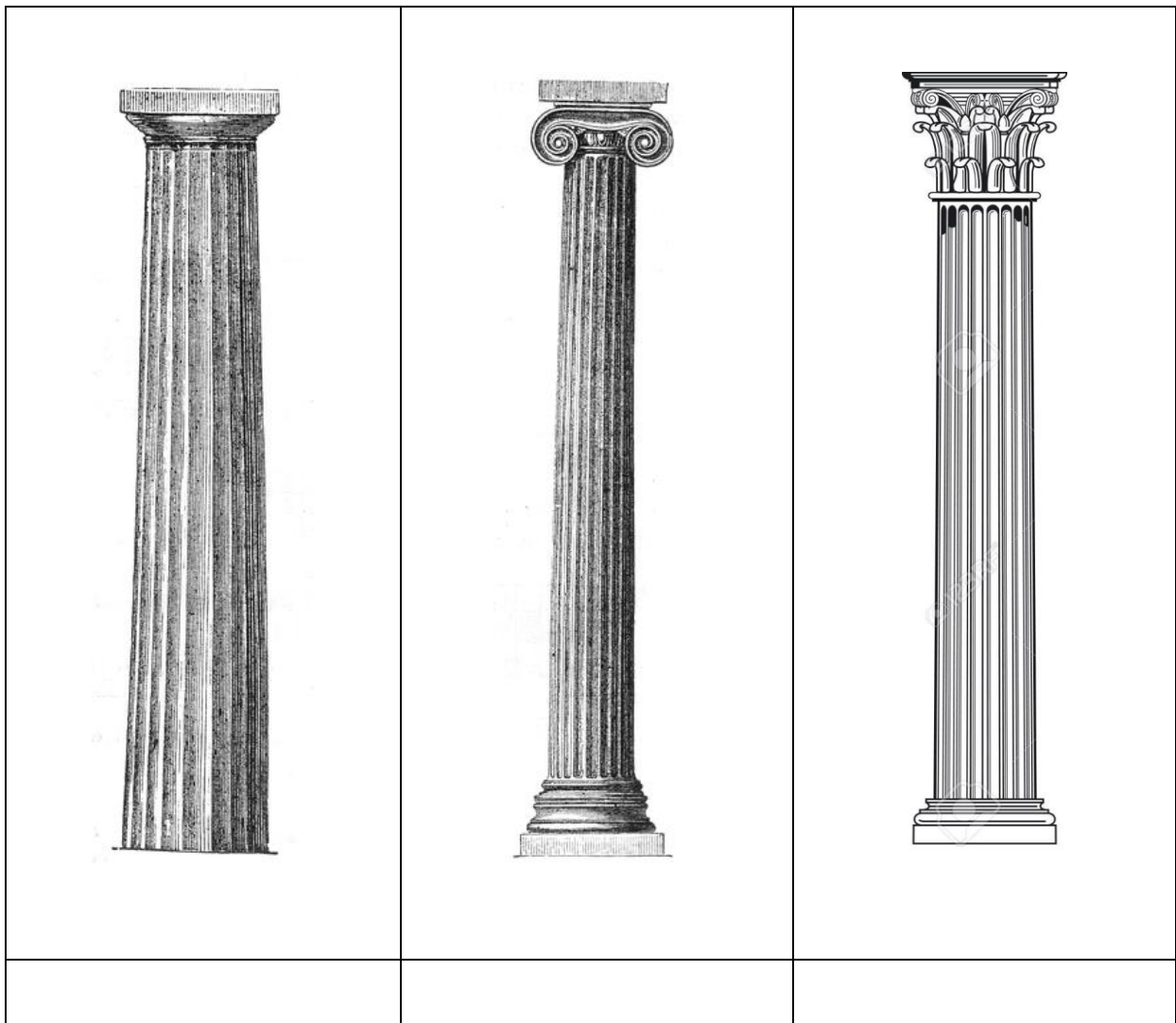
Kentaur:.....

.....

Amatsoon: .....

.....

b) Halikarnassose mausoleumi ehitamisel kasutati kolme kreekapärast sambastiili. **Mis stiilis sambad need olid?** Kirjuta õige nimetus õige pildi juurde. 3p

c) Kes (abikaasad) olid Halikarnassose mausoleumi rajajad? 2p

1. .... 2. ....

d) Mis viitab sellele, et mauseoleumi rajajad olid mõjutatud Egiptuse tavadest? Too kaks näidet. 2p

Näide:.....

.....

Näide:.....

.....

18. Täida lüngad.

8p

Rhodose saarele rajati .....(jumal+nimi) auks

võimas kuju, mis oli tehtud peamiselt ..... (millest?) ja

oli.....meetrit kõrge. Kuju valmis ..... sajandil eKr ja püsis

.....aastat. Kuju autoriks oli skulptor Chares, kes pärast töö valmimist võttis endalt

elu, sest .....

.....Kuju kukkus ümber .....

.....tagajärjel ja pärast seda lebasid kuju tükid maas umbes 900 aastat,

hiljem araablased .....

.....(tegevus).

19. Vastake küsimustele.

6p

a) Mis oli Pharose tuletorni lisäülesanne (peale laevadele teenäitamise)?

.....

.....

b) Pharose tuletorni ehitamisel käskis vaarao Ptolemaios raiuda marmorplaati oma nimi ja kinnitada plaat majaka külge. Käsk täideti ja vaarao oli rahul. Mis selgus aastate pärast, kui plaadi pealmine kiht maha pudenes?

.....

.....

c) Mis juhtus Pharose tuletorniga 1100. aastal?

.....

.....

d) Miks tundub, et Pharose saar nihkub aastasadadega Aafrika rannikule järjest lähemale?

.....

.....

e) Pharose majaka teisel korrusel olevat olnud pronkskujud, mille kohta räägiti imelugusid. Too lugude kohta kaks näidet.

Näide: .....

.....

Näide: .....

.....